

STAUROS

Č. 5 marec 2019

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Počas „syropôstneho“ týždňa sa v Prešove konala konferencia pri príležitosti 50-tich rokov vydávania časopisu Slovo. A okrem iného na nej zaznela aj myšlienka a želanie jeho šéfredaktora – „Časopis *Slovo* ako miesto stretnutia Boha a človeka.“ Táto veta ma hneď stiahla do širších súvislostí a otázok. Koho ja stretávam v *slove ako takom*? Koho stretávam hlavne ako kresťan v Božom slove? Lebo my vieme, že je taký trend, keď si profánny svet požičiava slová zo sveta duchovného a dáva im nový, často celkom odlišný význam. Vezmime si len to najčastejšie slovo krst. Často sa „krstia“ knihy, hudobné albumy či iné veci. Ale je to „krst“ úplne odlišný od svätého krstu človeka. Alebo slovo spoveď. Stáva sa, že nejaký moderátor chce v relácii „vyspovedať“ svojho hosťa. Ešte som nevidel, aby súčasťou takejto mediálnej spovede bolo aj kňazské rozhrášenie. Alebo aj slovo pôst, keď skúsený výživový poradca radí čitateľom, ako sa treba správne „postiť“...

A čo sa pritom môže diať? Veľmi nenápadne tieto slová začínam vnímať v ich novom význame aj ako kresťan. Presne v tom význame, aký im dal profánny svet. Že sv. krst vnímam ako slávnostné privítanie do života, kde si želáme veľa zdravia a úspechov. Zostane len spomienka na skutočnosť, že som bol pokrstený a že to bola pekná rodinná slávnosť. Alebo sv. spoveď. Idem sa iba porozprávať. Tak, ako by som išiel za psychológom, alebo vzťahovým poradcom, aby ma niekto vypočul. A podobne aj aktuálne slovo pôst. Označuje toto slovo priestor a čas, kde sa stretávam s Bohom? Alebo sa tu stretnem len s nejakým vonkajším predpisom, ktorý oberie môj jedálny lístok sem-tam o mäso, či môj denný program o televíziu, internet alebo iné príjemné veci? Stretnem v pôste iba príležitosť, ako schudnúť?

Preto je potrebné vrátiť pôstu skutočný obsah. Lebo my dobre vieme, že toto nie je čas, ako to bolo v jednom slogane – 40 dní bez... Kresťan je pozvaný dať tu inú predložku. Nie 40 dní bez... ale 40 dní s. Kresťan je pozvaný vidieť v pôste jedinečnú príležitosť – uzdraviť, upevniť, vylepšiť svoje vzťahy. Pôst je teda o vzťahoch v troch základných smeroch – *k Bohu, k sebe a k blížnemu*. A práve týmito trom smerom zodpovedajú tri prostriedky – *modlitba, pôst a almužna*.

Pôjde teda o naše vzťahy. Ale pozor! Nemajú to byť korupčné vzťahy. Najmä pokiaľ ide o Boha. To znamená, aby som sa nesnažil pôstom „podplatiť“ Pána Boha. Nerobme pôstom na Boha nátlak. Aj tak to nebude fungovať. Pôst je dobrý prostriedok na to, aby som stretol Boha, aký je naozaj. Ako? Už sme sa zamýšľali nad jedným argumentom, keď sa niekto chcel postiť,

ale povedal si, že radšej nebude. Lebo Keď sa postí, je viac nervózny a podráždený a to naopak neprosieva vzťahom. Radšej sa teda pekne najem a budeme na druhých milý. Práve sa tu napája ten druhý, veľmi dôležitý prostriedok: *modlitba*.

Čítal som v katolíckej tlači správu o konverzii v Egypte. Išlo tam o konflikt v moslimskej rodine, kde sa jeden jej člen stal kresťanom. Zvyšok rodiny vyslal za ním iného člena rodiny – jeho bratranca. Ten sa mal presvedčiť, či je to pravda, A ak áno, mal rodinné poslanie – zabiť ho. Tak moslim vypátral svojho bratranca kresťana práve uprostred bohoslužby v chráme. A práve tu zažil niečo ako konverziu. Zrazu sa cítil priamo oslovený modlitbami. Práve počas kresťanskej bohoslužby prežil to, čo neskôr označil za dotyk Boha. Po skončení bohoslužieb vyhladal svojho bratranca a všetko mu rozpovedal. Po nejakom čase on sám prijal sv. krst.

A práve túto správu som vložil do nášho kontextu. A vyšiel mi z toho obraz. Niekedy by som obrazne najradšej toho druhého „zniesol zo sveta“. Lebo mi lezie na nervy často aj člen mojej rodiny. A ja ho „zabíjam“ svojimi slovami alebo súdmi. A keď budem hladný, hrozí to ešte viac. Čo stým? Odpoveďou je: modlitba, bohoslužba. Viac sa modliť, viac chodiť na bohoslužby. Modlitby v pôste budú iné, špecifické – budú kajúce. Budem možno viac vnímať svoj egoizmus, ktorý vypláva pri pôste. Preto bude treba viac prosiť o pokoru. Tu vidíme, ako pôst a modlitba do seba zapadajú. Lebo pôst bez modlitby je iba diéta. A do tretice nám pomôže aj ďalší prostriedok – almužna. Už od najstarších čias kresťanstva poznáme usmernenia – že z môjho pôstu má mať úžitok človek v núdzi – sirota, vdova, chudobný. Pôst je teda miesto, kde stretnem Boha aj v druhom človeku.

Preto nám Pán Ježiš v evanjeliu podľa Matúša (Mt 6, 14-21) dáva návod, ako sa správne postiť: „*Keď sa ty postíš, pomaz si hlavu a umy si tvár.*“ Sv. Bazil Veľký tu vidí hlboký symbol kresťanstva. Pomazanie hlavy a umytie tváre vysvetľuje ako obraz sviatostí krstu a myropomazania. A vedie k hlbšiemu záveru: Pôst znamená pre kresťana najmä návrat. Má sa vrátiť k vode svojho krstu a oleju myropomazania – daru Sv. Ducha. Hlbšie a vernejšie prežívať to, že sme „obmytý krstnou vodou a pomazaní olejom Ducha.

Vstúpili sme do pôstu, ktorý nesie prívlastok Veľký. Nech pre nás nie je iba veľkou námahou či veľkým chudnutím, ale v prvom rade miestom a časom veľkých stretnutí s Bohom, so sebou i s človekom vedľa mňa.

Z PRÍHOVORU PÁPEŽA FRANTIŠKA O PÔSTE

„Postiť sa znamená učiť sa meniť náš postoj k iným a k stvoreniu: od pokušenia „pohltiť“ všetko, aby sme nasýtili svoju pažravosť, až po schopnosť trpieť pre lásku, ktorá môže naplniť naše prázdne srdce. Modliť sa, aby sme sa dokázali vzdať modloslužby a sebastačnosti nášho „ja“, aby sme priznali, že potrebujeme Pána a jeho milosrdenstvo. Dávať almužnu, aby sme dokázali zanechať pochabú snahu žiť iba pre seba a zhrnúť všetko pre seba samých v ilúzii, že si vieme zaistiť budúcnosť, ktorá nám nepatrí. Potom nájdeme znovu radosť z plánu, ktorý Boh vložil do stvorenia i do nášho srdca: milovať jeho, našich bratov a sestry i celý svet, a nájsť v tejto láske skutočné šťastie.

Drahí bratia a sestry, „pôstnou dobou“ Božieho Syna bol jeho vstup na púšť stvorenia, aby jej umožnil znovu sa stať záhradou spoločenstva s Bohom, ktorá tu bola pred prvotným hriechom (porov. Mk 1, 12 – 13; Iz 5, 3). Kiež aj my prejdeme v Pôstnom období tou istou cestou, aby sme priniesli Kristovu nádej aj stvoreniu, ktoré bude „vyslobodené z otroctva skazy, aby malo účasť na slobode a sláve Božích detí“ (Rim 8, 21). Nedovoľme, aby tento blahodarný čas uplynul bez úžitku! Prosme Boha, aby nám pomohol uskutočniť cestu skutočného obrátenia. Vzdajme sa egoizmu, zahľadnosti do seba a obráťme sa k Ježišovej Veľkej noci. Nech sa nám bratia a sestry v núdzi stanú blíznymi, s ktorými sa podelíme o naše duchovné a materiálne dobré. Keď takto konkrétne prijmeme do nášho života Kristovo víťazstvo nad hriechom a smrťou, rozšírime jeho premieňajúcu moc aj na všetko stvorenie.“

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 11. - 17. 3. 2019

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 <i>Liturgia preždeosvjaščených darov (cirkevnoslovanská)</i>
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Piatok	17:00 <i>Liturgia vopred posvätených darov (slovenská)</i>
Sobota	<i>Druhá zádušná</i> 17:00 Sv. liturgia, <i>panychída, hramoty</i> Večiereň
Nedeľa	<i>Druhá pôstna, 2. hlas</i> 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v <i>Lehniciach</i> 17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 18. – 24. 3. 2019

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Streda	17:00 <i>Liturgia preždeosvjaščených darov (cirkevnoslovanská)</i>
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)
Piatok	17:00 <i>Liturgia vopred posvätených darov (slovenská)</i>
Sobota	<i>Tretia zádušná</i> 17:00 Sv. liturgia, <i>panychída, hramoty</i> Večiereň
Nedeľa	<i>Tretia pôstna - Krížupoklonná, 3. hlas</i> 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 <i>Veľká večiereň s lítiou a požehnaním chlebov</i>

OZNAMUJEME

- V nedeľu, 10. 3. 19 bude jarná zbierka na Charitu. Jej účelom je systematická podpora ľudí v hmotnej núdzi. Vyzbierané dary posielame Gréckokatolíckej charite do Prešova.
- Od pondelka, 11. 2. 19 sa v našom chráme začali ohlasovať katechézy neokatechumenátnej cesty, ktoré pokračujú aj počas Veľkého pôstu v pondelok a vo štvrtok po veľkopôstnej večeri. Srdečne pozývame.
- Sobota, 16. 3. 19 je druhá zádušná. Tretia zádušná sobota bude nasledovať 23. 3. 19. Sv. liturgie budeme sláviť za zosnulých veriacich. Po sv. liturgii bude panychída s hramotami.
- V nedeľu, 17. 3. 19 budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme sv. Alžbety Uhorskej v Lehniciach so začiatkom o 16.00 h.
- **Liturgický program počas obdobia Veľkého pôstu:**

Každú nedeľu - sv. liturgie sv. Bazila Veľkého (dopoludnia) a veľkopôstna večiereň o 17. h.
Stredy a piatky - liturgie vopred posvätených darov o 17:00 hod.

Počas celého obdobia Veľkého pôstu budeme dodržiavať tzv. aliturgické dni – v pondelky, utorky a štvrtky neslávim o 17.00 h. sv. liturgiu, ale modlíme sa veľkopôstnu večiereň!

- Aj tento rok prosíme o podporu našej farnosti dvoma percentami z daní prostredníctvom nášho občianskeho združenia *Stauros Bratislava*, ktoré sme založil aj na tento účel. Potrebné tlačivá nájdete medzi časopismi v chráme alebo na internetovej stránke farnosti: <https://bratislava.grkatba.sk/darujte-2/>. Ďakujeme srdečne za Vašu podporu. Vaše minuloročné dary boli použité na realizáciu nového ozvučenia v našom chráme.
- Tradičný Letný eparchiálny tábor pre deti a mládež (LET 2019) bude tohto roku prebiehať od nedele 14. júla do piatku 19. júla 2019. Tábor pre deti od 2. ročníka ZŠ sa bude konať, tak ako minulý rok, v Kláštore pavlínov pri Bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne.

ĎAKUJEME

- Bohu známa rodina darovala na podporu farnosti 50 €. Vyslovujeme „*Pán Boh odmeň!*“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
Rodine Žačikovej a Suslej (2. 3. 19) a spoločenstvu Modlitby matiek (9. 3. 19).
16. 3. 19 upratuje: rod. Buraľová a Pokorná
23. 3. 19 upratuje: rod. Krajňáková a Telepčáková.

BLAHOŽELÁME

- V uplynulých dňoch oslávil 70-te narodeniny aktívny veriaci našej farnosti p. *Pavel Lunter*, člen zboru Chrysostomos. Oslávencovi za jeho prínos ďakujeme, srdečne blahoželáme a vyprosujeme Božie požehnanie *na mnohé a blahé roky!*
- V sobotu, 2. 3. 2019 prijala iniciačné sv. tajomstvá v našom chráme *Dorota Uličná*. Novej členke našej farnosti vyprosujeme „*pokoj, zdravie a požehnanie na mnoho rokov!*“

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

o. Jozef Durkot, kaplán, tel.: 0903/305 298

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717